



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Radimy Gregorové, Ph.D. a JUDr. Jarmily Ďáskové, v právní věci žalobce **R. K.**, zast. JUDr. Václavem Hodanem, advokátem se sídlem Praha 2, Wenzigova 5, proti žalovanému **Nejvyššímu státnímu zastupitelství**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2010, č.j. 1 SIN 102/2010,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Nejvyššího státního zastupitelství ze dne 4.10.2010, č.j. 1 SIN 102/2010, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 30.160,- Kč do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet JUDr. Václava Hodana, advokáta se sídlem Praha 2, Wenzigova 5.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou dne 3.12.2010 u Krajského soudu v Brně se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2010, č.j. 1 SIN 102/2010 a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

V žalobě uvedl, že podal žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1996 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen zákon o svobodném přístupu k informacím), kdy žádal o poskytnutí informací spočívající ve zpřístupnění spisového přehledu z dozorového spisu povinného subjektu vedeného v jeho trestní věci a o sdělení informací o veškerých případech, kdy povinný subjekt poskytl informace z tohoto spisu osobám odlišným od svých zaměstnanců. Povinný subjekt odmítl požadované informace poskytnout, přičemž žalovaný jeho stížnost zamítl a rozhodnutí povinného subjektu potvrdil. Žalobce tvrdí, že žalovaný postupoval v rozporu s ust. § 11 odst. 1 písm. a), odst. 3, odst. 6 zákona o svobodném přístupu

k informacím. Právní argumentaci v žalobě odůvodnil a uzavřel, že pojetí věci správními orgány obou stupňů bylo nesprávné a svou podstatou protiústavní. Veřejná moc není oprávněna před občanskou veřejností utajovat informace v případech, kdy již trestní řízení neprobíhá.

Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Ve svém vyjádření žalovaný shrnul skutkový stav a podrobně se zabýval žalobními námitkami, když zejména uvedl, že postupoval v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím, který v ustanoveních, jež v řízení aplikoval, vylučuje poskytování informací.

O žalobě rozhodl poprvé Krajský soud v Brně usnesením ze dne 11. 5. 2011, č.j. 31 A 108/2010-55, tak, že žalobu odmítl. Toto usnesení nabylo právní moci dne 13. 5. 2011.

Pravomocné usnesení Krajského soudu v Brně ke kasační stížnosti žalobce zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 4. 10. 2011, č.j. 2 As 93/2011-79. Tento rozsudek nabył právní moci dne 27. 10. 2011.

Poté Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jeho vydání, o žalobě rozhodl v meritu věci a zamítl ji rozsudkem ze dne 18.1.2011, č.j. 31A 108/2010-98, z následujících důvodů:

Při přezkoumání věci soud vycházel ze zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, který v ustanovení § 1 odst. 1 vymezuje předmět činnosti státního zastupitelství, které tvoří soustavu úřadů státu, určených k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených do působnosti státního zastupitelství. Hlavní činností státního zastupitelství je tedy zastupování veřejné žaloby jako ochrana veřejného zájmu ve věcech svěřených zákonem do působnosti státního zastupitelství.

Státní zastupitelství je orgánem moci výkonné, který podléhá vnitřnímu organizačnímu členění zajišťujícímu jeho funkčnost, včetně vymezení nadřízenosti a podřízenosti, přičemž subordinační vztahy týkající se vedoucích státních zástupců upravuje ustanovení § 11a odst. 1, 2 zákona o státním zastupitelství, podle něhož v rozsahu stanoveném zákonem je nejvyšší státní zástupce nadřízen vrchním státním zástupcům, vrchní státní zástupce je nadřízen krajským státním zástupcům v obvodu vrchního státního zastupitelství a krajský státní zástupce je nadřízen okresním státním zástupcům v obvodu krajského státního zastupitelství.

Ustanovení § 12c zákona o státním zastupitelství definuje pojem dohled, kterým se rozumí výkon oprávnění stanovených tímto zákonem k zajištění řídicích a kontrolních vztahů mezi různými stupni státních zastupitelství a uvnitř jednotlivých státních zastupitelství při výkonu působnosti státního zastupitelství. Zákon o státním zastupitelství definuje pojem dohled vymezením jeho účelu, kterým je zajištění řídicích a kontrolních vztahů mezi různými stupni státního zastupitelství a také mezi vedoucím státním zástupcem a státními zástupci příslušného státního zastupitelství. Dohled je prováděn pouze uvnitř soustavy státního zastupitelství (§ 12c - § 12f zákona o státním zastupitelství).

Podle § 12g zákona o státním zastupitelství si státní zastupitelství vzájemně poskytují informace, které potřebují k plnění svých úkolů. Pro tyto účely se informací rozumí údaje o postupu státního zastupitelství při výkonu jeho působnosti v určité věci a údaje, které v této

souvislosti státní zastupitelství zjistilo. S právem vyžadovat informace přitom není spojeno právo jakkoliv zasahovat do postupu ve věci, v níž se informace vyžadují, nejde-li současně o výkon dohledu.

Ustanovení § 12g tohoto zákona opravňuje Nejvyšší státní zastupitelství při výkonu jeho působnosti vyžádat od kteréhokoli státního zastupitelství zvláštní zprávu o postupu státním zástupců při výkonu působnosti státního zastupitelství a nebo uložit tomuto státnímu zastupitelství, aby tak postupovalo ve vztahu k nejbližší nižším státním zastupitelstvím ve svém obvodu.

Podle § 12h odst. 1 tohoto zákona Nejvyšší státní zastupitelství při zajišťování výkonu oprávnění a povinností nejvyššího státního zástupce může kdykoli provádět potřebná zjištění u kteréhokoli nižšího státního zastupitelství, které je povinno mu na jeho žádost poskytnout požadovanou součinnost. Přitom může zejména požadovat předložení spisů vedených u nižších státních zastupitelství, nahlížet do nich, pořizovat z nich opisy a výpisy a vyžadovat informace a nezbytná vysvětlení. Jde-li o jiné než vrchní státní zastupitelství, není Nejvyšší státní zastupitelství oprávněno zasahovat do způsobu vyřizování věci, která nebyla pravomocně skončena.

Při přezkoumání věci soud vyšel z toho, že poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, je v případě, že je žádost adresována povinnému subjektu státnímu zastupitelství, výkonem státní správy, podle zvláštního právního předpisu, jímž se rozumí zákon o svobodném přístupu k informacím.

Základní právní otázkou pro posouzení důvodnosti žalobních námitek bylo posouzení důvodnosti omezení práva žalobce na svobodný přístup k informacím a zákonnost postupu žalovaného, který s odkazem na ustanovení § 11 odst. 1, 3 a 6 zákona o svobodném přístupu k informacím odmítl žádost žalobce o poskytnutí informací z dozorového spisu státního zastupitelství.

Ze znění zákona o svobodném přístupu k informacím lze seznat dvě základní možnosti chování povinného subjektu při odmítnutí poskytnutí informací. Jednak se jedná o situace, kdy je povinný subjekt informace povinen odmítnout poskytnout (např. § 9 zákona), a jednak situace, kdy zákon povinnému subjektu poskytuje možnost odmítnout poskytnutí informace (např. § 11 odst. 1 zákona). Citované ustanovení zákona nezakládá žalovanému povinnost, ale pouze možnost na základě tohoto ustanovení poskytnutí informace odepřít. Oproti případům, kdy je dána povinnost požadovanou informaci odepřít, a kdy je tedy namístě zkoumat pouze naplnění podmínek příslušného ustanovení zákona (např. případy kdy se jedná o obchodní tajemství nebo též informace o probíhajícím trestním řízení či jiné důvody), musí povinný subjekt v případech fakultativního odepření zdůvodnit, proč takový postup zvolil a musí tak učinit také s ohledem na čl. 4 odst. 4 a čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, protože právě ona stanoví meze uvážení povinného subjektu při aplikaci předmětného ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím.

Dle čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod *při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu. Taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena.*

Podle čl. 17 odst. 1 až 5 Listiny základních práv a svobod právo na informace je zaručeno a každý má právo svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice států středních; cenzura je nepřístupná. Právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná, pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon. Jde tak o jeden z případů výhrady zákona ve smyslu čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle něhož mohou být meze základních práv a svobod upraveny pouze zákonem a navíc jen za podmínek stanovených samotnou Listinou základních práv a svobod. Omezení tohoto práva proto nemůže být provedeno podzákonným právním předpisem. Jako výkladové pravidlo pro zákonem stanovená omezení základních práv a svobod platí podle čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, že při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod musí být šetřeno jejich podstaty a smyslu a že taková omezení nesmějí být zneužívána k jiným účelům, než pro které byla stanovena. Zákon o svobodném přístupu k informacím v ustanovení § 11 odst. 4 stanoví, že ve vztahu k vymezení oblastí pod písm. a) až e) nejsou ustanovení zvláštních zákonů o poskytování informací v uvedených oblastech dotčena (odkazuje např. na ustanovení § 8a trestního řádu). Rozlišuje se proto právo na informace, kde není třeba prokazovat jakýkoliv právní zájem, jako jedno ze základních lidských práv, které je obrazem principu veřejné kontroly fungování státu demokratické společnosti a omezení zákonem nastavená pro výkon tohoto práva, a právo nahlížet do spisu, jako jedno ze základních procesních práv účastníka konkrétního řízení, jehož účelem je například garantovat v trestním řízení právo na obhajobu a zajistit rovnost zbraní v konkrétním procesu, které v odůvodněných případech může být přiznáno individuálně i jiným osobám, které prokáží právní zájem nebo vážný důvod. Ani jedno z těchto práv není neomezené, při výkladu omezení je nutno vycházet i ze vzájemné souvislosti obou úprav a z podstaty a smyslu jejich zakotvení, jak lze dovodit např. z nálezu pléna Ústavního soudu ve věci vedené pod sp. zn. Pl. ÚS 28/04.

Dle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod *svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti*. Výklad ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, jakožto omezení práva na přístup k informacím, nemůže odporovat čl. 4 odst. 4 a čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, neboť omezení práva na přístup k informacím není vymezeno toliko citovaným ustanovením zákona o svobodném přístupu k informacím, ale taktéž uvedenými ustanoveními Listiny základních práv a svobod. Uvedená ustanovení Listiny z pozice předpisu vyšší právní síly stanoví kategoricky požadavek na takový výklad a aplikace zákonných ustanovení omezujících právo na přístup k informacím, který co nejvíce šetří jeho smyslu a podstaty a respektuje Listinou připuštěné důvody pro omezení práva na přístup k informacím. Listinou připuštěné důvody pro omezení práva na přístup k informacím jsou jen opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnost (srov. např. též rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č.j. 1 As 44/2008-116 www.nssoud.cz).

Žalobce v dané věci rozporuje důvody, o které žalovaný opřel své rozhodnutí a namítá, že ustanovení § 11 odst. 1, 3 a 6 na danou věc nedopadá, zvláště když trestní řízení vedené proti němu bylo skončeno a povaha jím požadovaných informací nyní již s trestním řízením nesouvisí.

Podle § 11 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím může povinný subjekt omezit poskytnutí informace pokud se tato informace vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu.

Podle § 11 odst. 3 tohoto zákona informace, které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivost anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.

Podle § 11 odst. 4 citovaného zákona neposkytují povinné subjekty informace o probíhajícím trestním řízení.

Podle § 11 odst. 6 tohoto zákona povinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně informací ze spisů, a to i spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumentů, materiálů a zpráv o postupu při prověřování oznámení, které vznikly činností těchto orgánů při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a při plnění úkolů podle trestního řádu, pokud by se tím ohrozila práva třetích osob anebo schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost nebo stíhat trestné činy nebo zajišťovat bezpečnost České republiky. Ustanovení jiných zákonů o poskytování informací tím nejsou dotčena, s odkazem např. na ustanovení § 8a trestního řádu.

Důvody, které vedly Vrchní státní zastupitelství a posléze žalovaného k odepření informací, jak jsou podrobně rozvedeny v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, soud zcela akceptuje a v postupu Nejvyššího státního zastupitelství neshledává žádnou nezákonnost.

Tím, že Vrchní státní zastupitelství a potažmo Nejvyšší státní zastupitelství neumožnilo žalobci nahlédnout do dozorového spisu státního zastupitelství, neposkytlo mu informace, které požadoval formou dokumentů z dozorového spisu státního zastupitelství a sdělení o jejich zpřístupnění třetím osobám, nebylo porušeno právo žalobce na poskytnutí informace, garantované Listinou základních práv a svobod, neboť, jak shora uvedeno, garantované právo není absolutní, ale má určitá omezení a limity, které stanoví zákon.

Stanoví-li zákon, že povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, která se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu, pak právo na poskytnutí informací formou žalobcem požadovaných materiálů z dozorového spisu státního zastupitelství, se na obsah dozorového spisu nevztahuje. Písemné materiály a listinné podklady jako jsou různé pokyny státního zástupce či zdůvodnění určitého jeho postupu, jsou interními podklady, které slouží státnímu zastupitelství výlučně k usměrňování postupu ve vyšetřování či vnitřními pracovními pomůckami orgánů činných v trestním řízení. Právo žalobce seznámit se s nimi prostřednictvím podané žádosti na základě zákona o poskytování informací, je tak ze zákona omezeno. Tento závěr soudu je podporován též závěry přijatými opakovaně Ústavním soudem, srov. např. jeho závěry vztahující se k oprávnění k nahlížení do spisů státního zastupitelství, materiálům obsaženým v dozorovém spisu státního zástupce ve věci sp. zn. II. ÚS 1954/11 a rozhodnutí ze dne 20. 9. 2011, v němž se uvádí, že písemné materiály tvořící dozorový spis mají interní charakter, jejich prostřednictvím státní zástupce vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení a tvoří součást dozorového spisu „uvedenému závěru koresponduje i právní teorie, podle níž do spisů ve

smyslu ust. § 65 tr.ř. nepatří vedle sběrných spisů, které se vedou u odvolacích soudů nebo u Nejvyššího soudu, ani tzv. dozorové spisy státního zástupce (viz. Kancelářský řád státního zastupitelství), neboť tyto spisy jsou jen vnitřními pracovními pomůckami uvedených orgánů činných v trestním řízení, obsahují jen kopie či opisy rozhodnutí ze základního spisu a pracovní materiály těchto orgánů a nevztahuje se na ně právo nahlížet do spisů ...“. V tomto rozhodnutí Ústavní soud dovodil, že státní zastupitelství nepochybil, pokud neumožnilo žadateli nahlédnout do dozorového spisu a tímto postupem nedošlo ke zkrácení na ústavním právu, „neboť se jedná o interní podklady, které slouží státnímu zástupci k usměrňování postupu ve vyšetřování“.

Podpůrně lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2009 č.j. 6 As 18/2009-63, v němž se uvádí, že pod výlukou uvedenou v ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím, podle kterého se neposkytují informace o probíhajícím trestním řízení, se vztahují i takové informace, které sice vznikly mimo oblast trestního řízení, nicméně v určitý časový okamžik s probíhajícím trestním řízením souvisí a mají k němu vztah. Byť zde byla řešena problematika výluky uvedené v § 11 odst. 4 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, vypořádal Nejvyšší správní soud otázku omezení poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím ve vztahu k čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a zákonem stanovené případy omezení práva na informace.

Z těchto důvodů soud žalobu jako nedůvodnou v souladu s ustanovením § 78 odst. 1 s.ř.s zamítl.

Tento rozsudek nabyl právní moci 1.2.2012.

Pravomocný rozsudek Krajského soudu v Brně napadl opětovně žalobce kasační stížností, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 14.5.2012, č.j. 2 As 51/2012-24, kterým napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zásadní důvody, které vedly ke zrušení rozsudku zdejšího soudu, shledal Nejvyšší správní soud z následujících skutečností:

„V dané věci krajský soud přisvědčil žalovanému, který potvrdil rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství odmítnout poskytnutí informací požadovaných stěžovatelem, a to z důvodů omezení vyplývajících z ustanovení § 11 odst. 1 písm. a), odst. 3 a odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, když na str. 9 napadeného rozsudku uvedl, že „důvody (...) jak jsou podrobně rozvedeny v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, soud zcela akceptuje a v postupu Nejvyššího státního zastupitelství neshledává žádnou nezákonnost“. V další části odůvodnění se pak krajský soud podrobněji zabýval toliko prvním z uvedených omezení, tj. možností povinného subjektu neposkytnout informace, pokud se vztahují výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu (k tomu viz níže).

Nejvyšší správní soud proto předně posuzoval, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, konkrétně spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, jak v kasační stížnosti namítal stěžovatel. K této vadě je ostatně Nejvyšší správní soud povinen přihlížet z úřední povinnosti [§ 109 odst. 4 s. ř. s.], mj. i proto, že důvodnost námítky nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí zpravidla bez dalšího povede ke zrušení takového rozhodnutí, neboť je nelze věcně přezkoumat. Judikatura Nejvyššího správního soudu stran požadavků na přezkoumatelnost soudního rozhodnutí je již poměrně rozsáhlá a ustálená, za všechny lze poukázat např. na rozsudek ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 -

44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, podle nějž „není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se touto argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá“.

Co se týká důvodu omezení plynoucího z ustanovení § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím (cit. Informace, které získal povinný subjekt od třetí osoby při plnění úkolů v rámci kontrolní, dozorové, dohledové nebo obdobné činnosti prováděné na základě zvláštního právního předpisu, podle kterého se na ně vztahuje povinnost mlčenlivosti anebo jiný postup chránící je před zveřejněním nebo zneužitím, se neposkytují. Povinný subjekt poskytne pouze ty informace, které při plnění těchto úkolů vznikly jeho činností.), krajský soud se konkrétní argumentací stěžovatele v žalobě nezabýval, resp. na ni vůbec nereagoval; ve vztahu k této argumentaci pouze ocitoval zákonné znění ustanovení § 11 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím a uvedl, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného zcela akceptuje. Pouhé ztotožnění se s argumentací žalovaného (byť by ji krajský soud případně doslovně vtělil do odůvodnění svého rozsudku) však nelze považovat za dostačující reakci na žalobní námitky stěžovatele ohledně odmítnutí poskytnout mu požadované informace z důvodu uvedeného v ustanovení § 11 odst. 3 předmětného zákona, zvláště za situace, kdy tato odkazovaná argumentace žalovaného uplatněné žalobní námitky pokrývá pouze částečně. Zmínit je nutné též skutečnost, že žalobní námitky mohl - co do uplatněné podrobnosti - stěžovatel rozvést teprve v žalobě, neboť žalovaný až v rozhodnutí o odvolání podrobněji odůvodnil aplikaci předmětného omezení zákona o svobodném přístupu k informacím, když tak fakticky nahradil nepříliš přesvědčivé (a ve svém důsledku nepřezkoumatelné) rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství. Za takové situace nelze napadený rozsudek krajského soudu v této části považovat za přezkoumatelný a tedy vyhovující požadavkům na kýžené standardy odůvodňování soudních rozhodnutí.

Ke stejnému závěru z obdobných důvodů, tedy nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku krajského soudu, musel Nejvyšší správní soud dospět i co do části týkající se odmítnutí poskytnout informace s odkazem na ustanovení § 11 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím (cit.: Povinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně informací ze spisů, a to i spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumentů, materiálů a zpráv o postupu při prověřování oznámení, které vznikly činností těchto orgánů při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a při plnění úkolů podle trestního řádu, pokud by se tím ohrozila práva třetích osob anebo schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost nebo stíhat trestné činy nebo zajišťovat bezpečnost České republiky. Ustanovení jiných zákonů o poskytování informací tím nejsou dotčena). Pokud krajský soud toliko akceptoval důvody žalovaného, pro něž na základě tohoto zákonného omezení nebyly stěžovateli požadované informace poskytnuty, aniž by se vyjádřil k žalobním námitkám stěžovatele, jež odkazovaným odůvodněním žalovaného nejsou zcela pokryty, když se jedná o reakci na první podrobné odůvodnění tohoto důvodu omezení přístupu k informacím, je rozsudek krajského soudu i v této části stižen vadou nepřezkoumatelnosti.

I přes shledanou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku krajského soudu v uvedených částech se Nejvyšší správní soud meritorně zabýval tou částí rozsudku, v níž se krajský soud snažil vypořádat s problematikou omezení práva na informace z dozorového spisu státního zástupce na základě důvodu vymezeného v ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím (cit.: Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu); jedná se totiž o část relativně oddělitelnou a není proto důvod nevyjádřit se v této části k právnímu názoru krajského soudu a potažmo žalovaného, který odmítl zpřístupnit stěžovatelem požadované informace z dozorového spisu státního zástupce.

Jak uvedl zdejší soud již v rozsudku o první kasační stížnosti stěžovatele v této věci, když připustil soudní přezkum rozhodnutí o žádosti požadující poskytnutí informací z dozorového spisu státního zástupce, dozorový spis slouží k dokumentaci dozoru nad trestním stíháním a účasti státního zástupce v prvním stupni trestního řízení, poskytuje přehled o průběhu trestního stíhání od nápadu věci až po její skončení. Kromě rozhodnutí a opatření státního zástupce a dalších písemností dokumentujících výkon jeho dozoru obsahuje dozorový spis též stejnopisy nebo kopie protokolů o výsledku obviněného a nejdůležitějších svědků, klíčových znaleckých posudků, protokolů o hlavním líčení (jsou-li v řízení před soudem vyhotovovány) a soudních rozhodnutí (viz ustanovení § 140 odst. 1 a 2 kancelářského řádu státního zastupitelství, tj. pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 25. 10. 2004, č. 7/2004). Je tedy zřejmé, že dozorový spis státního zástupce nesestává pouze z pokynů státního zástupce, nýbrž i z dalších materiálů, relevantních pro trestní řízení v konkrétní věci.

Omezující ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím představuje kombinaci neurčitého právního pojmu (vnitřní pokyny a personální předpisy) a správního uvážení (možnost omezení poskytnutí informace). Odmítnout žádost o poskytnutí informací z tohoto důvodu je tedy možné za kumulativního naplnění dvou podmínek: 1. požadovaná informace se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům nebo personálním předpisům, a 2. uplatnění důvodu pro omezení přístupu k požadovaným informacím je skutečně nezbytné, tj. existuje legitimní zájem na neposkytnutí informace (viz též Furek, A. Rothanzl, L. Zákon o svobodném přístupu k informacím. Komentář. Praha : Linde, 2010, s. 262).

Co se týká první podmínky, krajský soud zjevně označil za vnitřní pokyny (slovy „vnitřní pracovní pomůcky“) písemné materiály a listinné podklady jako jsou různé pokyny státního zástupce či zdůvodnění určitého jeho postupu. Jakkoli by bylo možné s tímto obecným závěrem souhlasit (viz též úvahy zdejšího soudu v rozsudku o první kasační stížnosti v této věci), nejedná se o argument, jenž by bez dalšího odůvodňoval omezení poskytnutí konkrétních informací požadovaných stěžovatelem. Krajský soud se totiž vůbec nezabýval tím, zda stěžovatelem požadované informace - tj. zpřístupnění spisového přehledu z dozorového spisu značky 7 VZV 25/2008, vedeného ve stěžovatelově trestní věci, a sdělení případů, kdy Vrchní státní zastupitelství v Praze poskytlo informace z tohoto spisu osobám odlišným od svých zaměstnanců - spadají pod ony pokyny státního zástupce, tj. pod vnitřní pokyny ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím. Ačkoliv přitom krajský soud uvedl, že zcela akceptuje důvody odepření informací, jak je žalovaný rozvedl v napadeném rozhodnutí, v náhledu na tuto otázku se právní názory krajského soudu a žalovaného zřetelně rozcházejí; žalovaný totiž považuje za „výlučně interní záležitost státního zastupitelství dle § 11 odst. 1 písm. a)“ celý dozorový spis státního zástupce (viz s. 3 jeho rozhodnutí), zatímco krajský soud pod předmětné omezující ustanovení výslovně podřadil toliko „pokyny státního zástupce či zdůvodnění určitého jeho

postupu“. V tomto ohledu je tedy rovněž napadený rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný, a to z důvodu své nesrozumitelnosti. Nadto je nicméně třeba uvést, že charakter požadovaných informací (spisový přehled, informace o osobách vyžadujících údaje ze spisu) nenasvědčuje tomu, že by se mělo jednat o pokyny státního zástupce či zdůvodnění určitého jeho postupu.

Co se týká druhé podmínky, zákon o svobodném přístupu k informacím nezakládá povinnému subjektu povinnost, nýbrž pouze možnost požadovanou informaci odepřít (jedná se o fakultativní zákonný důvod pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informací). V takovém případě musí být zdůvodněno, proč byl takový postup zvolen, s ohledem na meze uvážení povinného subjektu, jak jsou zakotveny v čl. 4 odst. 4 a čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 7. 2008, č. j. 1 As 44/2008 - 116). Ve vztahu k tomuto konkrétnímu důvodu však ze strany krajského soudu, ale ani žalovaného, nebyla poskytnuta relevantní argumentace.

Pokud stěžovatel oponuje argumentaci krajského soudu, který na podporu svých závěrů citoval z usnesení Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2011, sp. zn. II. ÚS 1954/11, lze mu dát za pravdu v tom, že se zde Ústavní soud primárně zabýval právem nahlížet do spisů podle § 65 trestního řádu a zde uvedené závěry tak nejsou pro případ poskytování informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím příléhavé. Jak ostatně připomněl zdejší soud již v rozsudku o první kasační stížnosti v této věci, nahlížení do trestního spisu podle uvedeného ustanovení trestního řádu splňuje požadavek komplexnosti úpravy, a proto se v této části jedná o zvláštní právní úpravu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, což znamená, že pro případy nahlížení do spisů se tento zákon nepoužije (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 - 104, publ. pod č. 2241/2011 Sb. NSS). Poskytování informací z dozorového spisu státního zástupce nelze podřadit pod uvedenou komplexní úpravu nahlížení do spisů, přičemž jak vyplývá z výše uvedeného (ale též již z odůvodnění rozsudku o první kasační stížnosti v této věci), není možné bez dalšího klást rovnítko mezi dozorovým spisem státního zástupce (resp. jeho obsahem) a „informacemi vztahujícími se výlučně k vnitřním pokynům povinného subjektu“, jak to učinil žalovaný, neboť dozorový spis sestává i z jiných materiálů.“

Tento rozsudek nabyl právní moci 22.5.2012.

Krajský soud v Brně pak opětovně na základě žalobcem podané žaloby byl povinen přezkoumat napadené rozhodnutí žalovaného při plné vázanosti závěry vyslovenými v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu. Krajský soud v Brně své závěry, k nimž po přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného dospěl, vyjádřil nejprve v usnesení o odmítnutí žaloby, poté ve shora citovaném rozsudku, jímž žalobu po meritorním přezkoumání zamítl, neboť v postupu a rozhodnutí žalovaného neshledal nezákonnost. Tyto závěry však Nejvyšší správní soud neaproboval, když rozsudek Krajského soudu v Brně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení se závazným právním názorem.

V této procesní situaci Krajský soud v Brně již nemá prostor pro vlastní úvahy, které podle svého názoru vyčerpávajícím způsobem již vyjádřil ve zrušovacím rozsudku, jak je shora citováno. Proto nyní při plné vázanosti právním názorem vysloveným ve zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu závěry zde uvedené zcela přebírá a účastníky řízení na ně odkazuje. Postavil-li Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku na jisto, že otázka zákonných podmínek pro odmítnutí poskytnout konkrétní informaci žalobci, ve vztahu k podmínkám zakotveným pro takový postup v zákoně o svobodném přístupu k informacím,

nebyla relevantně vyargumentována, nejen krajským soudem, ale ani žalovaným, pak soud v intencích takto vyjádřeného závěru nemohl shledat uplatněnou argumentaci žalovaného v napadeném rozhodnutí za dostatečnou. Nad to pak ve zrušovacím rozhodnutí Nejvyšší správní soud uvedl, že „charakter požadovaných informací (spisový přehled, informace o osobách vyžadujících údaje ze spisu) nenasvědčuje tomu, že by se mělo jednat o pokyny státního zástupce či zdůvodnění určitého jeho postupu“.

Krajský soud v Brně nemohl proto dospět k jinému závěru, než rozhodnutí žalovaného zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení s odkazem na plnou vázanost právním názorem a závěry vyslovenými ve shora citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu (§ 78 odst. 1 s.ř.s.).

Výrok o nákladech řízení má oporu v ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. větě první, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Podle § 110 odst. 3 s.ř.s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

Úspěšnému žalobci soud přiznal náklady řízení spočívající v právním zastoupení advokátem, a to jak za řízení o žalobě, tak řízení o kasační stížnosti, ve výši vyčíslené právním zástupcem žalobce. Náklady řízení o žalobě představují částku 4.800,- Kč (za dva úkony právní služby a 2x režijní paušál), náklady řízení o kasační stížnosti byly vyčísleny částkou 12.000,- Kč (převzetí věci, 2x porada s klientem, 2x podání kasační stížnosti a paušální náhrady), takže náklady právního zastoupení za řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti představují částku 16.800,- Kč. Právní zástupce žalobce je plátcem DPH, které činí částku 3.360,- Kč. Dále byly přiznány soudem částky za zaplacené soudní poplatky, a to 2.000,- Kč za řízení o žalobě, soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč za první podání kasační stížnosti a soudní poplatek ve výši 5.000,- Kč za druhé podání kasační stížnosti. Celkem tak náklady řízení představují částku 30.160,- Kč, kterou je povinen uhradit žalovaný v soudem stanovené 30-ti denní lhůtě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Kasační stížnost je nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

V Brně dne 26. září 2012

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu